

**દાંતા અને અમીરગઢ તાલુકામાં કિસાન સૂર્યોદય યોજના
ધારાસભ્ય શ્રી કાન્તીભાઈ ખરાડી - દાંતા**

(૧) રાજ્યના ખેડૂતોને દિવસ દરમિયાન વીજળી આપવા માટે શું આયોજન છે?

જવાબ

ખેડૂતોને દિવસ દરમિયાન વીજ પુરવઠો આપવા માટે બે બાબતો મહત્વની અને જરૂરી છે.

(૧) હયાત વીજ માળખાનું અપગ્રેડેશન અને

(૨) દિવસ દરમિયાનની વીજ માંગને સંતોષવા માટે જરૂરી વીજ ઉત્પાદન.

(૧) હયાત વીજમાળખાનું અપગ્રેડેશન:

- કોઈપણ જિલ્લામાં ખેડૂતોને દિવસે વીજળી આપવા માટે લોકલ એરિયાના હાલના તેમજ આ યોજનાનો અમલ કરવાથી થતા વધારાના વીજ લોડને ધ્યાનમાં રાખીને, પ્રવહન માળખાના અપગ્રેડેશનની જરૂરિયાત રહે છે. જેને માટે નવીન વીજ સબસ્ટેશનો અને વીજ લાઇન બનાવવી જરૂરી છે, જેની કામગીરી પ્રગતિ હેઠળ છે.
- હાલમાં, રાજ્યના અંદાજે ૧૦ હજારથી વધુ ગામોના ખેડૂતોને દિવસ દરમિયાન વીજળી પૂરી પાડવામાં આવી રહેલ છે.
- હયાત વીજમાળખાના અપગ્રેડેશન માટે કરવાની થતી કામગીરી
 - ✓ હયાત વીજમાળખાના અપગ્રેડેશન માટે ૧૩૨ કેવીના ૨ અને ૨૨૦ કેવીના ૨૫ નવા સબસ્ટેશન તથા ૨૨૦ કેવીની અંદાજિત ૨૭૦૦ કિમી, ૧૩૨ કેવીની અંદાજિત ૧૨૦ કિમી અને ૬૬ કેવીની અંદાજિત ૪૬૨૦ કિમી વીજ લાઇનની કામગીરી કરવાની થાય છે. જે માટે અંદાજિત રૂ. ૮૭૨૦ કરોડનો ખર્ચ થશે.

(૨) દિવસ દરમિયાનની વીજ માંગને સંતોષવા માટે જરૂરી વીજ ઉત્પાદન:

- હાલમાં ખેતીવાડી વીજ જોડાણ હોય તેવા રાજ્યના ૧૭૨૦૦ ગામો પૈકી અંદાજે ૧૦ હજારથી વધુ ગામોના ૪૪૬૫ ખેતીવાડી ફીડરોને દિવસ દરમિયાન વીજળી પૂરી પાડવામાં આવે છે. તે સિવાયના ૭ હજાર જેટલા ગામોને દિવસ દરમિયાન વીજળી

આપવા માટે ટ્રાન્સમિશન લાઇનના માળખાના અપગ્રેડેશનની કામગીરી તેમજ નવા ૨૨૦ કે.વી સબસ્ટેશન બનાવવાનું આયોજન કરવામાં આવેલ છે અને તેની કામગીરી ચાલુ છે.

- ખેડૂતોને દિવસ દરમ્યાન વીજળી આપવા માટેની વીજ માંગને પહોંચી વળવા પરંપરાગત વીજ ઉત્પાદનને બદલે સૌર ઊર્જા કે જે દિવસ દરમ્યાન ઉપલબ્ધ હોય છે એના મહત્તમ ઉત્પાદન થકી ખેડૂતોને દિવસે વીજળી આપી શકાય છે. સૌર ઊર્જાના મહત્તમ ઉત્પાદનને કારણે કોલસો, ગેસ જેવા પરંપરાગત વીજ સ્ત્રોતની લગતી વિવિધ સમસ્યાઓને હળવી કરવાની સાથે સાથે ક્લાઈમેટ ચેન્જના પડકારને પહોંચી વળવા તેમજ વાયુ પ્રદુષણ ઘટાડવાની સાથે લાંબા ગાળાની ઊર્જા સુરક્ષા પણ સુનિશ્ચિત કરી શકાશે.
- આવનારા દિવસોમાં જેમ જેમ સૂર્ય આધારિત વીજ ઉત્પાદન ક્ષમતામાં વધારો થશે તેમ તેમ ક્રમશઃ તમામ ખેતીવાડી ફીડરોને દિવસ દરમ્યાન વીજળી આપવાનું આયોજન છે.
- દિવસ દરમ્યાનની વીજ માંગને સંતોષવા માટે જરૂરી સૌર ઊર્જા ઉત્પાદન માટેનું

આયોજન

- ✓ “PM KUSUM-C” યોજના અન્વયે ફીડર લેવલ સોલાર ઈએસન થકી અંદાજે ૧૦૦૦ મેગા વોટની ક્ષમતાના સોલાર પ્લાન્ટ સ્થાપિત કરવાનું આયોજન છે.
- ✓ તદુપરાંત, હાલની સોલાર જનરેશનની સ્થાપિત ક્ષમતા ૧૦,૦૦૦ મેગા વોટ જેટલી છે તે વધારી આગામી સમયમાં ક્રમશઃ અંદાજે ૨૨૦૦૦ મેગા વોટ જેટલી કરવાનું આયોજન છે.

(૨) ખેડૂતોને દિવસે વીજળી આપવા માટે હયાત ટ્રાન્સમિશન વીજ માળખાના અપગ્રેડેશન માટે નવા સબસ્ટેશન અને વીજ લાઇનની કામગીરી જરૂરી છે. નવા સબસ્ટેશન અને વીજ લાઇનની કામગીરી માટેની પ્રક્રિયા શું છે?

જવાબ

- ખેડૂતોને દિવસે વીજળી આપવા માટે જે તે વિસ્તારમાં સંભવિત વીજ લોડના અનુસંધાનમાં નવું સબ સ્ટેશન તેમજ નવી વીજ લાઇન બનાવવા માટે વીજ પ્રવહન કંપની દ્વારા તાંત્રિક તેમજ ભૌગોલિક રીતે સાનુકૂળ જમીન પસંદગીની કરીને સંબંધિત કલેક્ટર કચેરીને જમીન ફાળવણી અંગે દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે.
- જમીનની ફાળવણી માટે જરૂરી જંત્રી મુજબની રકમ ભરપાઈ કરવા માટે કલેક્ટર કચેરી દ્વારા વીજ પ્રવહન કંપનીને મોકલી આપવામાં આવેલ ડિમાન્ડ નોટ ભરપાઈ થયેથી કલેક્ટર કચેરી દ્વારા જમીનનો કબજો સોંપવા માટે હુકમ કરવામાં આવે છે.
- વીજ પ્રવહન કંપની દ્વારા સબસ્ટેશનને તથા સંલગ્ન વીજલાઇનના કામને લગતા એસ્ટિમેટની વડી કચેરીથી મંજૂરી લીધા બાદ ટેન્ડરની પ્રક્રિયા હાથ ધરી વર્ક ઓર્ડર આપવામાં આવે છે.
- વર્ક ઓર્ડર મુજબ સબસ્ટેશન તેમજ સંલગ્ન વીજલાઇનની કામગીરી પૂર્ણ થયેથી ઇલેક્ટ્રીકલ ઇન્સ્પેક્ટરની જરૂરી ઇન્સ્પેક્શન પ્રક્રિયા બાદ સબસ્ટેશન તથા સંલગ્ન વીજલાઇનને ચાર્જ કરવા આવે છે.

(3) બનાસકાંઠા જિલ્લામાં દિવસે પાવર આપવા માટે હાલમાં દિવસ દરમ્યાનની ખેતીવાડીની વીજ માંગમાં કેટલા મેગા વોટની વીજ માંગનો વધારો થશે? અને તે માટે બનાસકાંઠા જિલ્લામાં કેટલા નવા સબસ્ટેશન તેમજ કેટલી નવી વીજલાઈન નાખવાની જરૂરિયાત છે?

જવાબ

- બનાસકાંઠા જિલ્લાના હાલમાં કુલ ૧૫૮૯ ખેતીવાડી ફીડરોને ૨૭ ગ્રુપમાં વહેંચીને રોટેશન મુજબ રાત્રે અને દિવસે ૮ કલાક થી ફેઈઝ વીજ પુરવઠો આપવામાં આવે છે. જેમાં રાત્રિ દરમ્યાન ખેતીવાડીની વીજ માંગ ૧૦૪૯ મેગાવોટ જેટલી અને દિવસ દરમ્યાન ખેતીવાડીની વીજ માંગ ૨૦૧૩ મેગાવોટ જેટલી છે. આથી ખેતીવાડી ફીડરોને દિવસ દરમ્યાન ૮ કલાક થી ફેઈઝ વીજ પુરવઠો આપવા માટે દિવસ દરમ્યાનની ખેતીવાડીની વીજ માંગમાં ૧૦૪૯ મેગાવોટની વીજ માંગનો વધારો થવાનો અંદાજ છે. આમ બનાસકાંઠા જિલ્લાના ખેડૂતોને દિવસ દરમ્યાન વીજળી આપવા માટે અંદાજે કુલ ૩૦૬૨ મેગાવોટની વીજ માંગ દિવસ દરમ્યાન પૂરી પાડવાની થાય છે.
- આ વધારાની વીજ માંગના અનુસંધાનમાં હયાત વીજ માળખાનું અપગ્રેડેશન કરવું જરૂરી છે. જેમાં ૨૨૦ કેવીના ૬ નવા સબસ્ટેશન અને ૨૨૦ કેવીની ૨૦૨.૩૨ કિમી તથા ૬૬ કેવીની ૮૬૪.૨૪ કિમી નવી વીજલાઈન નાખવાની જરૂરિયાત છે.